

BESZÁMOLÓ A XXIV. KECSKEMÉTI NÉPZENEI TALÁLKOZÓ MEGRENDEZÉSÉRŐL

A XXIV. Kecskeméti Népzenei Találkozót szeptember 19-én 17 órakor Mák Kornél Kecskemét Megyei Jogú Város Alpolgármestere és Kelemen László, a Hagyományok Háza főigazgatója nyitotta meg. A Nomád Nemzedék és a Martin György Emlékkiállításához Felföldi László mondott bevezető szavakat.

A megnyitókön a Kecskemét Táncegyüttes mutatott be egy táncot Martin György gyűjtéséből. A nagy múltú rendezvényt idén negyedik alkalommal a Hagyományok Házával közösen szerveztük meg. Együttműködő partnereink voltak a Magyar Néprajzi Társaság Népzene- néptánc Szakosztálya és a Garabó Népművészeti Egyesület.

A találkozó célja az autentikus magyar népzene, népi kultúra kárpát-medencei értékeinek népszerűsítése.

Emellett a rendezvény hagyományaiból eredően mindig is összművészeti jellegű volt, nemcsak a népművészet valamennyi ágának (énekes és hangszeres népzene, tárgyalkotó népművészet) bemutatására törekedtünk, hanem a társművészeti ágak egyidejű jelenlétére is. A Kecskeméti Népzenei Találkozó az ország egyetlen, autentikus népzenevel foglalkozó fesztiválja. A tradicionális népzenei hagyományok ápolása meghatározó eleme a rendezvénynek.

A fesztivál programjai nem korlátozódtak egyetlen helyszínre. A Kulturális Központ mellett a város számos oktatási intézménye (általános- és középiskolák), a város főtere, és más intézmények (Cifrapalota, Kerámia Stúdió, Népi Iparművészeti Gyűjtemény, Hetényegyházi Közösségi Ház) is helyet adtak a különböző programoknak, népzenei matinéknak, gálaműsoroknak, irodalmi estnek, játszóháznak.

A Népzenei Találkozó programkínálatával igyekeztünk minél több rétegeket elérni, kitüntetett figyelemmel fordultunk a fiatalok felé. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk annak, hogy a gyermek- és ifjúsági korosztály találkozása a népi kultúrával maradandó élményeket adjon, ezáltal mélyítve a magyarságtudatot és az egyetemes kultúra iránti tiszteletet.

A fesztivál hozzájárult az európai és nemzetközi kulturális együttműködéshez, hiszen a programokra (Hagyományörző Gála, tudományos tanácskozás, népzenei matiné) nemcsak Magyarország területéről, hanem az egész Kárpát-medencéből érkezettek résztvevők, hogy a magyar népzene mellett más népek, etnikumok zenéjét is megismerhesse a közönség.

A találkozó Martin György néptánckutatónak állított emléket több programmal is. A rendezvénysorozat tudományos tanácskozása is Martin György munkásságát állította a középpontba, olyan szakemberek részvételével, akik a népzene, néptánc gyűjtésével, kutatásával, archiválásával, illetve e szerteágazó tevékenység társadalmi hasznosulásának kérdéseivel foglalkoznak.

Fotó- és dokumentumkiállítással is megemlékeztünk a néptánckutatóról. A tárlatot a Hagyományok Háza Folklórdokumentációs Központjának anyagából Pávai István állította össze.

A néptánckutató emlékének szentelt Hagyományörző Gálaműsorban bemutattuk, hogy a

Kárpát-medence különféle régióiban máig élő gyakorlatként találkozhatunk az éneklés, muzsikálás, és a tánc hagyományaival.

18 órakor a Kecskeméti Kulturális Központ Hetényegyházi Közösségi Házában a Nemespátrói Hagyományörzők, valamint Horváth Tibor és családja adott egy műsort, amelyet tánc ház követett.

Szeptember 19-én és 20-án délelőtt népzenei matiné előadásokat, rendhagyó órákat tartottak a találkozó résztvevői általános- és középiskolákban.

Öt oktatási intézménybe jutottak el hagyományörzők, ahol a gyerekek élményszerű módon, játszva ismerhették meg népzeneinket, valamint a népi hangszereket, népszokásokat, hiedelmeket is.

Szeptember 19-én a Cifrapalotában megtartott irodalmi est a népzene irodalmi kötődését mutatta be „Vannak vidékek” címmel. A Fonó Zenekar és Kányádi Sándor együtt varázsolta a közönség közé az erdélyi székely közösségek kultúrájának hangulatát.

A Hagyományok Háza és a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ Nonprofit Kft. által közösen meghirdetett IV. Primásversenyt szeptember 20-án 11.00 órától rendeztük meg a kulturális központ színháztermében, melyet az idén elhunyt dr. Halmos Béla primás, népzenekutató emlékének szenteltünk. Halmos Béla a kezdetektől állandó résztvevője és támogatója volt a Kecskeméti Népzenei Találkozónak. A kötelező versenyszámban a versenyző által megjelölt eredeti felvételek alapján az erdélyi Maros-Küküllők vidéke egy-egy kiválasztott településének (pl.: Nagyenyed környéke: Magyarbecse, Csombord, Magyarlapád; Kutasföld: Magyarózd; Vízmellék: Ádámos, Szászcsovás, Magyar királyfalva, Gógánváralja, Héderfája), vagy a Rábaköz-Szigetköz térség magyar falvainak (pl.: Szany, Mihályi, Vitnyéd, Halászi) népzenejét kell előadni. A szabadon választott versenyszám a magyar népi hegedűjáték bármely táji változatát képviselheti.

A versenyen a pályázók a következő produkciókkal mérték össze tudásukat:

Név (település) kötelező / választott produkció eredete

Túri Luca (Kecskemét Szászcsovás/ Bogyiszló)
Hegedűs Gergely Dávid (Kecskemét) Rábaköz/ Magyarpalatka
Mihó Attila (Ráckeve) Magyarbecse/ Nyírmada
Péter Tamás (Székesfehérvár) Szany/ Budatelke
Tóth Ádám (Karancslapujtő) Szany/ Csipás
Ceszák Zsombor (Óbecse) Szany/ Magyarpalatka
Radák Márton (Levél) Halászi/ Szászcsovás
Tóth Nóra (Lövő) Szany/ Kalotaszeg
Kikamoni-Szalay Kund (Csíkszereda) Szany/ Bánffyhunyard

Az állandó kísérőzenekar muzsikusai Karacs Gyula (brácsa), D. Tóth Sándor (brácsa), Molnár Péter (nagybőgő), Szabó Dániel (cimbalom) voltak.

A zsűri tagjai Pávai István népzenekutató, Gombai Tamás népzeneész, Árendás Péter népzeneész, Vavrincz András népzeneész, népzenekutató és Vizeli Balázs népzeneész, népzene tanár voltak.

A színvonalas verseny díjazottjai a következők:

A III. helyen Hegedűs Gergely Dávid (Kecskemét) végzett, aki a Hagyományok Háza főigazgatójának a felajánlását, a Jövők Öröksége Új Pátria sorozat 50 népzenei CD-jét kapta.

A II. hely Radák Mártoné (levél) lett, aki a Hagyományok Háza Ethnic Stúdiójának 50 órányi üzemidejét kapta, hogy önálló CD-jét elkészíthesse.

Az I. helyezett Mihó Attila (Ráckeve) lett, aki a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által felajánlott díjat, egy 1.000.000 Ft névértékű, 19. századi német mesterhegedűt nyerte.

Az találkozó egyik fő rendezvénye volt szeptember 20-án a Martin György néptánckutató emlékének szentelt Hagyományörző Gálaműsor. A gálaműsorban bemutattuk, hogy a Kárpát-medence különféle régióiban máig élő gyakorlatként találkozhatunk az éneklés, muzsikálás, vagy a tánc hagyományaival.

Közreműködtek:

Alföld: Szatmári népzene: Horváth András és zenekara – Tiszakóród

Dél-alföldi népdalok - Szórád János és családja – Tiszaalpár

Szatmári pásztordalok és botoló – Simon János és felesége – Csenger

Felföld: Gömöri népzene: Gömöri vonósbanda Berki Pál vezetésével – Feled

Gömöri pásztordalok: Bastyúr István, Mezei Sándor – Szilice

Zoboraljai népdalok tánccal: Alsóbodoki asszonykórus – Zsére

Dél-nógrádi magyar pásztordalok: Pál István (furulya, duda, ének) – Tereske

Dunántúl: Somogyi népdalok: Dömötörffy Józsefné és Szakáll Miklósné – Nemespátró

Horváth Tibor és családja – Zselickisfalu

Sárközi tamburazene: Bátai tamburazenekar – Bába

Moldva: Moldvai furulyamuzsika: Hodorog András (furulya, kaval) – Klézse

Erdély: Erdőszombattelki Zenekar – Erdőszombattelke

Sóvidéki ének és tánc: Sóvidéki Hagyományörző táncosok – Pálpataka

Kísérő fellépők: Fonó zenekar, Szerényi Béla, Juhász Zoltán, Dóra Áron, Elekes András és táncosai

A gálaműsor után a Fölszállott a páva 2012. évi győzteseivel elkezdődött a Táncház a kulturális központ előcsarnokában. A fantasztikusan játszó Parapács Zenekar és a géppuska lábú, soha el nem fáradó Berecz István és párja hajnalig tartó táncházat tartott.

Szeptember 21-én A népzene- és néptánckutatás eredményeinek társadalmi hasznosulása címmel konferenciát szerveztünk Martin György néptánckutató emlékére a Magyar Néprajzi Társaság Népzene- néptánc szakosztályával közösen. Olyan szakembereket hívtunk, akik a népzene gyűjtésével, kutatásával, vagy archiválásával foglalkoznak, valamint olyan érdeklődők vettek részt, akik a népzene dokumentálásának, illetve e szerteágazó tevékenység társadalmi hasznosulásának kérdéseivel foglalkoznak. A szakma részéről a konferenciának pozitív visszhangja volt, szükségesnek és hasznosnak tartották a tanácskozást.

A konferencián programja a következő volt:

10:00-10:20 Dr. Agócs Gergely, a Magyar Néprajzi Társaság Népzene-néptánc szakosztályának elnöke: Köszöntő, vitaindító előadás

10:20-10:40 Dr. Andrásfalvy Bertalan (Pécsi Tudományegyetem): A népzenei és néptáncgyűjtések társadalmi hasznosulása

10:40-11:00 Dr. Takács András (néptánckutató, Pozsony): A magyar néptánc- és népzene gyűjtés kezdeti éve a Felvidéken

11:00-11:20 Dr. Richter Pál (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem): A népzenei mozgalmak szakmai háttere: a Zenetudományi Intézet kutatási eredményei, publikációi

11:20-11:40 Ónódi Béla (Magyar Táncművészeti Főiskola): Kultúra – Érték – Változás a Magyar Táncművészeti Főiskola néptáncművész és néptáncpedagógus képzésében

11:40-12:00 VITA

12:00-12:20 SZÜNET – Könyvbemutatók:

Pávai István: Az erdélyi magyar népi tánczene

Seres András – Szabó Csaba: Csángómagyar daloskönyv

12:20-12:40 Dr. Pávai István (Hagyományok Háza): A Folklor Adatbázis, mint a tudományt és a népzenei mozgalmakat kiszolgáló eszköz

12:40-13:40 EBÉDSZÜNET

13:40-14:00 Berán István (Táncház Egyesület): A táncház mozgalom mint a népzene- és néptánc kutatás társadalmi hasznosulásának megnyilvánulása

14:00-14:20 Dr. Dóka Krisztina (MTA BTK Zenetudományi Intézet): „Kereslet és kínálat” A néptánc kutatás kihívásai

14:20-14:40 Dr. Ittész Mihály (Magyar Kodály Társaság): Kodály eszméi és a népzene- és néptánc kutatás társadalmi hasznosítása

14:40-15:00 Dr. Juhász Zoltán (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem): Rejtett kapcsolatok a népzeneben

15:20-15:40 Németh István (MTA BTK Zenetudományi Intézet): „Genius locit.” Gyűjtés – archiválás – oktatás – közművelődés: egy jó gyakorlat eredményei és lehetőségei Perenyétől Magyarorszáig

15:40-16:00 VITA, ZÁRSZÓ

Szeptember 20-án 13 és 17 óra között, valamint 21-én 9 és 12 óra között a Garabó Vásárban Népzenei sokadalom címmel a Szatmári Vonósbanda, a tiszalpäri Szórád János, Berki Pál és zenekara, a Batai Tamburazenekar, Horváth Tibor és családja, Dömötörfy Józsefné és Szakál Miklósné, valamint az Alsóbodoki Asszonykórus adott műsort színesítvén produkciójukkal a vásárt.

Szeptember 21-én 14-16 óra között a Népművészet Mestereinek mesterség bemutatóját rendeztük meg a Garabó Vásárban. Bemutatkozott Bedőné Éva csipkeverő, Dr. Varga Ferencné hímző, Mucsi Jenőné hímző és Schneider Péterné bútorfestő.

A „**25 éves Csík Zenekar jubileumi koncertjére**” szeptember 21-én 20 órától került sor a Kulturális Központ színháztermében. A műsorban a régi tagokon kívül fellépett Kiss Tibor, Dresch Mihály, a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar Kamarazenekara és a Kecskemét Táncegyüttes.

A műsorban átölelte a zenekar különböző stílusait a kezdetektől a mai napig. A fergeteges hangulatú műsor nagy sikert aratott a zenekar régi és új rajongói körében is. A koncert után a régi hangulatot idéző Csík Táncház várta a rajongókat. A zenét a Hegedűs Együttes és barátai szolgáltatták, kiegészülve a Csík Zenekar tagjaival.

Szeptember 22-án 16 órától Játszóházban vártuk a gyerekeket, ahol nemezeléssel, és csuhé babakészítéssel ismerkedhettek meg az érdeklődők. A játszóházban bemutatkoztak a Kecskemét Táncegyüttes gyermekcsoportjai, valamint aprók táncát is szerveztünk az érdeklődő apróságoknak.

A Nomád nemzedék kiállítását szeptember 20 és 22 között tekinthették meg az érdeklődők. Az 1967-ben elindított Kecskeméti Népzenei Találkozók sorozata meghatározó szerepet játszott a

magyar népi kultúra XX. századi reneszánszában, akárcsak a nomád nemzedék. A Fiatalok Népművészeti Stúdiójának országos mozgalmába az 1970-es évektől számos kecskeméti vagy ide kötődő alkotó, művészettörténész (Buda Ferenc, Probstner János, Bánszky Pál, Nagy Mari, Vidák István) és a magyar népi játékkultúra megújításán fáradozó országos intézményként a Szókraténusz Játékmúzeum és Műhely is bekapcsolódott. A Nomád nemzedék 4 évtizedes tevékenységét bemutató a Magyar Művészeti Akadémia által készített kiállítást gazdag tárgyanyaggal is kiegészítettük elsősorban a Kecskeméthez kötődő alkotók: Nagy Mari, Vidák István, Nagy Kristóf, Rácz Rozál, Dugár János, Kardos Mária, Szittner Andrea, Landgráf Katalin, Nagy Bertalan, Luca Daniella munkáival.

Szeptember 20-22 között a Deák Ferenc téren és a környező sétányokon rendezte meg a Hírös Garabó Nonprofit Közhasznú Kft. az Őszi Szent Mihály-napi Garabó Vásárt. A vásár állandó résztvevői a környékbeli gazdák, kistermelők, akik saját árujukat kínálják a vásárlóknak. A kézművesek általában népi iparművészek, kifejezetten magas minőségű, kizárólag saját gyártású termékekkel érkeztek.

Nádudvari kerámiák címmel szeptember 5. és 22. között önálló kiállításon mutattuk be ifjabb Fazekas István népi iparművészt, akivel szeptember 20-án 16 órakor Borbély Jolán néprajzkutató beszélgetett. A tűz és a föld művészete, a híres fekete kerámiák titka évszázadok óta apáról-fiúra öröklődött Nádudvaron. Ifj. Fazekas István is egy több mint 300 éves fazekas dinasztia legfiatalabb leszármazottjaként az ősi formákat és díszítményeket úgy gondolja újra, hogy a szépséges kerámiái ne csak díszei legyenek mai otthonainknak, de új funkciót nyerve szerves részei lehessenek a mindennapjainknak.

Mestereink – a Népművészet Mesterei Kecskeméten címmel kiállítást rendeztünk a Népi Iparművészeti Gyűjteményben, amelyet Borbély Jolán néprajzkutató nyitott meg szeptember 19-én 15 órakor.

Szeptember 21-én a Nemzetközi Kerámia Stúdióban a magyar fazekasság hagyományos díszítőtechnikáinak bemutatója és fazekas olimpia – szakmai csúcsteljesítmények című eseményre került sor.

A megvalósított program technikai adatai, látogatói és közreműködői létszáma

Időpont: 2013. szeptember 19. 11 óra

Helyszín: Bányi Júlia Gimnázium

Népzenei matiné

Látogatói létszám: 400 fő

Közreműködői létszám: 7 fő

Időpont: 2013. szeptember 19. 11.30 óra

Helyszín: Kodály Zoltán Ének-zenei iskola

Népzenei matiné

Látogatói létszám: 350 fő

Közreműködői létszám: 8 fő

Időpont: 2013. szeptember 19. 17 óra

Helyszín: Kulturális Központ

A Népzenei Találkozó a Martin György és a Nomád nemzedék kiállítások megnyitója

Látogatói létszám: 150 fő

Közreműködői létszám: 15 fő

Időpont: 2013. szeptember 19. 18 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális Központ Hetényegyházi Közösségi Háza
A Népzenei Találkozó meghívott hagyományőrzőinek előadása utána táncház
Látogatói létszám: 100 fő
Közreműködői létszám: 15 fő

Időpont: 2013. szeptember 19. 19 óra
Helyszín: Cifrapalota
Vannak vidékek – Fonó zenekar és Kányádi Sándor estje
Látogatói létszám: 183 fő
Közreműködői létszám: 8 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 10 óra
Helyszín: Ménteleki Általános iskola
Népzenei matiné
Látogatói létszám: 250 fő
Közreműködői létszám: 9 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 9.55 óra
Helyszín: Műkertvárosi Általános Iskola
Népzenei matiné
Látogatói létszám: 150 fő
Közreműködői létszám: 7 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 10 óra
Helyszín: Damjanich Általános Iskola
Népzenei matiné
Látogatói létszám: 200 fő
Közreműködői létszám: 5 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 11 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ
IV. Kecskeméti Népzenei Prímásverseny
Látogatói létszám: 100 fő
Közreműködői létszám: 20 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 13-17 óra és szeptember 21. 9-12 óra
Helyszín: Deák tér
Népzenei sokadalom
Látogatói létszám: 600 fő
Közreműködői létszám: 50 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 16 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális Központ
Beszélgetés ifjabb Fazekas István népi iparművésszel
Látogatói létszám: 30 fő
Közreműködői létszám: 2 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 18 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális Központ
Hagyományörző gálaműsor Martin György emlékére
Látogatói létszám: 300 fő
Közreműködői létszám: 50 fő

Időpont: 2013. szeptember 20. 21 óra
Helyszín: Kulturális Központ
Táncház a Felszállott a páva győzteseivel
Látogatói létszám: 300 fő
Közreműködői létszám: 6 fő

Időpont: 2013. szeptember 21. 10 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális Központ
A népzene-és néptánc kutatás eredményeinek társadalmi hasznosulása - konferencia Martin György emlékére
Látogatói létszám: 50 fő
Közreműködői létszám: 15 fő

Időpont: 2013. szeptember 21. 15 óra
Helyszín: Deák tér
A Népművészet Mestereinek mesterség bemutatói
Látogatói létszám: 120 fő
Közreműködői létszám: 4 fő

Időpont: 2013. szeptember 21. 20 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ
A 25 éves Csík zenekar jubileumi koncertje és utána táncház
Látogatói létszám: 600 fő
Közreműködői létszám: 60 fő

Időpont: 2013. szeptember 20-22.
Helyszín: Deák tér
Garabó Vásár
Látogatói létszám: 6100 fő
Közreműködői létszám: 300 fő

Időpont: 2013. szeptember 22. 16 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális Központ
A Kecskemét Táncegyüttes gyermekcsoportjainak műsora és Aprók tánca
Látogatói létszám: 220 fő
Közreműködői létszám: 60 fő

Időpont: 2013. szeptember 5-22. 20 óra
Helyszín: Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ
Nádudvari kerámiák – ifj. Fazekas István népi iparművész kiállítása
Látogatói létszám: 572 fő
Közreműködői létszám: 10 fő

Időpont: 2013. szeptember 19-22.

Helyszín: Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központ

Martin György, a néptánckutató – fotó- és dokumentum kiállítás, valamint a Nomád nemzedék című kiállítás

Látogatói létszám: 300 fő

Közreműködői létszám: 20 fő

Időpont: 2013. szeptember 19 – október 22.

Helyszín: Népi Iparművészeti Gyűjtemény

Mestereink – a Népművészet Mesterei Kecskeméten

Látogatói létszám: 350 fő

Közreműködői létszám: 12 fő

A Kecskeméti Népzenei Találkozót a Hagyományok Háza, valamint a Magyar Néprajzi Társaság Népzene-néptánc Szakosztálya szakmai támogatásával, Kecskemét Megyei Jogú Város megbízásából valósítottuk meg. Az anyagi feltételeket Kecskemét városa, a Nemzeti Kulturális Alap két kollégiuma és 5 városi cég biztosította, melyet a jegybevétellel egészítettünk ki.

A rendezvényeket a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központban, a Cifrapalotában, az iskolákban, a Hetényegyházi Közösségi Házban, a Deák téren és a Népi Iparművészeti Gyűjteményben rendeztük. A technikai feltételeket a Kulturális Központ eszközeivel biztosítottuk, melyet alkalmasszerűen kiegészítettünk. A személyi feltételeket a Kulturális Központ és a Hagyományok Háza dolgozói biztosították.

A találkozó 21 programja összesen 3.155 látogatót vonzott, a találkozóhoz kapcsolódó Garabó Vásárt (amely 3 napig tartott) kb. 6.100 fő látogatta. A rendezvényeken 275 fő lépett fel. Az összes bevétel körülbelül 30%-a Kecskemét város támogatása, 50%-a pályázati pénz, 20%-a jegybevétel és egyéb bevétel.

A Kecskeméti Népzenei Találkozó hagyományosan ebben az időszakban kerül megrendezésre. Az országos és a CIOFF esemény naptárban előre egy évre jelezzük az időpontot. Sikeres fesztivált rendeztünk. Minden rendezvény színvonala igen magas volt. A látogatók érdeklődése az átlagosnál jóval magasabb volt.